

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 347.78:004.738.5

DOI 10.36919/3041-1149(Print).6-7.2025.58-64

Н. Б. Новицька,

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права та процесу,
Державний податковий університет
email: Natalka_bn_@ukr.net

ORCID 0000-0003-4753-7625;

А. М. Новицький,

доктор юридичних наук, професор,
начальник наукової лабораторії,
ДНДІ МВС України
email: izipg@ukr.net

ORCID 0000-0001-6860-9654;

Є. Є. Олійник,

здобувач вищої освіти,
Державний податковий університет
email: Natalka_bn_@ukr.net

ORCID 0009-0001-4594-2558

ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ВЕБСАЙТІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СПОСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

У статті розглядається актуальна проблема захисту інтелектуальної власності вебсайтів в Україні, яка набуває особливого значення в умовах стрімкого розвитку цифрових технологій і зростання кількості порушень авторських прав. Аналізуються недоліки чинного законодавства, зокрема відсутність комплексного правового регулювання використання вебсайтів, що ускладнює ефективний захист прав власників інтелектуальної власності. Особлива увага приділяється викликам, пов'язаним з воєнним станом, коли кіберпростір стає об'єктом інформаційних атак і кіберзлочинів.

Дослідження базується на аналізі наукових праць, які підтверджують потребу в захисті вебсайтів як об'єктів авторського права. Розглядаються різні погляди на структуру та складові вебсайтів, а також на потребу в адаптації законодавства до нових технологічних реалій, як-от штучний інтелект і блокчейн. Стаття підкреслює важливість міжнародного досвіду, зокрема європейського, для вдосконалення української системи захисту інтелектуальної власності в цифровому середовищі.

У статті проаналізовано основні аспекти захисту інтелектуальної власності вебсайтів в Україні, як-от: правове регулювання авторських прав на контент, дизайн, програмний код, а також використання товарних знаків. Досліджено одні з основних проблем, з якими стикаються власники сайтів, а саме часті випадки несанкціонованого копіювання, труднощі у виявленні порушень і недосконалість механізмів захисту прав. Також використано актуальну статистику щодо випадків порушень авторських прав в інтернеті й аналізується ефективність чинного законодавства України.

Зроблено висновок, що захист інтелектуальної власності вебсайтів в Україні потребує посиленої правової та технічної підтримки. Попри наявність правової бази, багато випадків порушень залишається без належної уваги через складність ідентифікації та притягнення порушників до відповідальності. Також вказано про потребу у використанні європейського досвіду для вирішення проблем захисту інтелектуальної власності вебсайтів.

Ключові слова: вебсайт, авторське право, інформаційні технології, право інтелектуальної власності, IT-право, IT-правовідносини, об'єкт авторського права, суб'єкти авторського права, правове регулювання доменних імен, доменне ім'я.

Постановка проблеми. Цінність цифрового контенту зростає, але разом з тим збільшується кількість порушень авторських прав, що завдає значних збитків власникам інтелектуальної власності. Недосконалість правових механізмів в Україні ускладнює ефективний захист прав, а розвиток цифрової економіки вимагає створення надійного правового поля для стимулювання інновацій і залучення інвестицій. В умовах глобалізації важливо адаптувати міжнародний досвід, зокрема європейський, для вдосконалення української системи захисту. Крім того, потрібно підвищувати правову свідомість власників вебсайтів, щоб запобігти порушенням. Отже, актуальність цієї теми полягає в потребі у створенні ефективної системи захисту інтелектуальної власності вебсайтів, яка б відповідала сучасним викликам цифрового суспільства та сприяла розвитку інновацій і цифрової економіки в Україні.

Варто погодитися з думкою М. О. Безуглого, що чинне законодавство України регулює діяльність вебсайтів через такі нормативно-правові акти, як Цивільний кодекс України, Закон України «Про авторське право і суміжні права», а також інші закони та підзаконні акти. Однак серед усіх цих актів немає жодного, який би повністю охоплював правове регулювання використання вебсайтів. Це призводить до збільшення кількості правопорушень в інтернеті [9].

Особливого значення набуває питання захисту інтелектуальної власності в умовах воєнного стану. Кіберпростір стає полем бою, де інформаційні атаки та кіберзлочини спрямовані на порушення прав інтелектуальної власності, крадіжку даних і дестабілізацію економіки. У таких умовах посилення кібербезпеки та захист цифрових активів стає невід'ємною частиною національної безпеки.

Водночас важливим аспектом є адаптація законодавства до швидкозмінних технологічних реалій. Штучний інтелект, блокчейн, хмарні технології та інші інновації створюють нові виклики для захисту інтелектуальної власності. Це вимагає постійного діалогу між законодавцями, експертами й представниками IT-індустрії для створення гнучкої та ефективної правової бази.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню такої актуальної проблеми, як право інтелектуальної власності на вебсайт, було присвячено ряд праць як відомих учених у сфері права інтелектуальної власності, так і молодих дослідників.

Варто зазначити, що більшість науковців схилиються до думки, що вебсайт можна захистити авторським правом. Так, М. В. Гура стверджує, що вебсайти можна справедливо вважати об'єктами авторського права. Він обґрунтовує це тим, що створення кожного вебсайту є результатом тривалого та напруженого процесу творчої діяльності, що надає кожному сайту унікальні характеристики, новизну й оригінальність [11].

Ю. Бурило підкреслює, що створення вебсайту потребує значних творчих зусиль та інтелектуальної праці, охоплюючи розробку графічного оформлення, програмного коду, баз даних, а також створення й розміщення текстових, графічних, аудіо- та відеоматеріалів. Оскільки кожен з цих процесів має яскраво виражений творчий характер, вебсайт визнається об'єктом інтелектуальної власності [13].

Т. Михайліна, В. Борівська розглядають вебсайт як складний об'єкт, що складається з: вебсторінок, які організовані в певній послідовності та мають характеристики програм; індивідуального доменного імені – унікальної адреси вебсайту; спільного дизайну, тобто візуального оформлення, що об'єднує всі сторінки та контенту, який розміщений на сайті. На її переконання, поєднання цих елементів створює нову й оригінальну «композицію», що містить безліч складових [14].

Загалом науковці погоджуються, що вебсайт підлягає захисту як об'єкт авторського права.

Л. В. Сіщук у своїй праці «Веб-сайт як об'єкт інтелектуальної власності» зазначає, що хоча на законодавчому рівні вебсайт не віднесений до об'єктів авторського права, але в них відсутні обмежуючі чи забороняючі норми, які б не давали змогу віднести вебсайт до об'єктів авторського права [15].

Досліджуючи теоретичні засади захисту права на вебсайт, П. Савченко визначає інтернет-мережу як один із способів вираження об'єктів інтелектуальної власності (в цифровій / електронній формі), що безпосередньо стосується права автора. Виокремивши основні характеристики вебсайту як об'єкта права інтелектуальної власності: а) сукупність інформації, яка отримує об'єктивне вираження на певній платформі (конструкторі); б) адреса вебсайту та/або обліковий запис виступають інструментами ідентифікації, автор робить висновок, що вебсайт – це цифровий (електронний) твір у інтернет-мережі, метою розміщення якого є доступ користувачів до інформації, що опублікована на ньому, доступ до якого забезпечується через вебадресу [12].

Водночас легкість доступу до інформації в інтернеті призводить до частих порушень авторських прав на вебсайти. Можливість вільного копіювання об'єктів авторського права, особливо вебсайтів, підкреслює потребу в захисті інтелектуальної власності. Це охоплює як особисті немайнові права, так і створення безпечного середовища для творчості авторів, де їхня діяльність, захищена законом, може бути вільно опублікована. Тому питання захисту права інтелектуальної власності й надалі потребують свого дослідження.

Метою статті є аналіз одних із основних проблем захисту права інтелектуальної власності на вебсайти в Україні, визначення ключових викликів у правовому регулюванні цієї сфери та виявлення чинників, що ускладнюють ефективний захист авторських прав, дизайну, програмного коду та товарних знаків вебресурсів.

Виклад основного матеріалу. Захист інтелектуальної власності вебсайту є однією з актуальних тем для сучасного цифрового суспільства, оскільки розвиток інтернету й інформаційних технологій спричинив зростання цінності контенту, що розміщується на сайтах. В умовах глобалізації, коли цифровий контент стає доступним для всіх користувачів, проблема захисту інтелектуальної власності набуває особливого значення. В Україні правове регулювання в цій сфері базується на ряді законів, включно із законами України «Про авторське право і суміжні права», «Про захист від недобросовісної конкуренції» та Цивільним кодексом України (далі – ЦК України), які забезпечують правовий захист контенту й технологічних рішень, розміщених на вебсайтах.

Незважаючи на законодавчий захист цих об'єктів, 2022 року в Україні було зареєстровано понад 5 000 порушень авторських прав в інтернеті, що свідчить про складнощі в забезпеченні правової охорони в цифровому середовищі. Проблеми виникають і через недосконалість механізмів захисту прав інтелектуальної власності, адже багато випадків несанкціонованого копіювання контенту та програмного коду залишаються без відповідних санкцій. До того ж виявлення порушень є ускладненим через швидкість поширення інформації в інтернеті й анонімність багатьох користувачів. Часто зустрічаються випадки копіювання дизайну сайтів і навіть комерційних найменувань, що порушує Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» і шкодить конкурентоспроможності оригінальних ресурсів. Незважаючи на те, що 2021 року в Україні було подано понад 1 200 заявок на реєстрацію товарних знаків і дизайнів у сфері ІТ, проблема незаконного використання інтелектуальної власності в інтернеті залишається невирішеною. Сучасні компанії стикаються зі значним ризиком втрати унікального контенту та програмних рішень, що призводить до зниження цінності вебресурсів і втрат доходів [1].

Інтелектуальна власність вебсайту охоплює кілька складових, як-от авторське право на тексти, зображення, програмний код, відеоматеріали, бази даних та інші елементи, які підлягають захисту відповідно до статті 420 ЦК України [2].

Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» контент, створений авторами для розміщення на вебсайті, є об'єктом авторського права, і його власник має виняткове право на використання, розповсюдження та захист цього контенту від несанкціонованого копіювання або плагіату. Це право має можливість вимагати відшкодування збитків у разі незаконного використання [3].

За статистикою, 2022 року в Україні зареєстровано понад 5 тисяч порушень авторських прав в інтернеті, зокрема на вебсайтах, що вказує на актуальність цієї проблеми для українського ринку. Крім авторських прав, вебсайти також захищаються як об'єкти промислової власності. Наприклад, унікальний дизайн вебсторінок може бути зареєстрований як промисловий зразок відповідно до Закону України «Про охорону прав на промислові зразки». Власник вебсайту може подати заявку на реєстрацію дизайну сторінок, що надає йому виняткове право використовувати ці елементи. 2021 року було подано близько 1,2 тисячі заявок на реєстрацію промислових зразків у сфері ІТ, що свідчить про зростаючий інтерес до захисту візуальних елементів сайтів [4].

Ще одним важливим аспектом захисту інтелектуальної власності вебсайту є захист програмного коду, що використовується для його функціонування. Програмне забезпечення, на якому працює вебсайт, підлягає захисту як об'єкт авторського права відповідно до статті 18 Закону України «Про авторське право і суміжні права». Це означає, що програмісти, які розробили унікальний код, мають ексклюзивні права на нього й можуть заборонити його використання третіми особами без відповідної ліцензії. 2022 року випадки нелегального використання програмного забезпечення в Україні зросли на 10 % порівняно з попереднім роком, що підкреслює важливість посиленого контролю за порушеннями в цій сфері.

Сучасні вебсайти також часто використовують комерційні найменування й товарні знаки, які є важливою складовою їхнього брендингу та візуальної ідентичності. Відповідно до Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» власник вебсайту може зареєструвати логотип або торгову назву як товарний знак, що забезпечує правовий захист від несанкціонованого використання. Згідно із статистикою статті журналу Forbes Ukraine 2022 року кількість заявок на реєстрацію товарних знаків в Україні зросла на 15 % порівняно з 2021 роком, оскільки компанії активно захищають свої бренди від плагіату та підробок. Наприклад, зареєстрований логотип дає змогу власнику сайту вимагати відшкодування збитків, якщо треті особи використовують подібний знак для просування своїх товарів або послуг без дозволу [5].

Захист інтелектуальної власності вебсайту є важливим і з погляду недобросовісної конкуренції. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» визначає як порушення використання чужих ідей, дизайнів і контенту без згоди власника. Наприклад, копіювання структури або дизайну вебсайту без дозволу власника може розглядатися як порушення правил чесної конкуренції. Такі порушення можуть призвести до штрафних санкцій і виплати компенсацій постраждалим сторонам. 2021 року Антимонопольний комітет України розглянув близько 700 справ, пов'язаних із недобросовісною конкуренцією, частина з яких стосувалася цифрового ринку та порушень у сфері інтелектуальної власності.

Для посилення захисту інтелектуальної власності вебсайту також можна використовувати ліцензійні угоди й контракти. Власники сайтів можуть укладати договори з розробниками та іншими постачальниками контенту, у яких чітко визначені права на інтелектуальну власність. У ці угоди варто внести положення про відповідальність за порушення прав на контент, що розміщується на сайті. Це дає змогу забезпечити додатковий правовий захист і зменшити ризики в разі можливих конфліктів. За статистикою, 2022 року близько 80 % українських ІТ-компаній укладали ліцензійні угоди для захисту своїх прав на інтелектуальну власність.

На практиці захист інтелектуальної власності вебсайту часто потребує не лише юридичних заходів, але й технічних засобів, як-от водяні знаки, обмеження доступу до коду та моніторинг контенту за допомогою програмного забезпечення, що дає змогу виявляти незаконне використання матеріалів. 2022 року, за даними аналітичних компаній, близько 60 % власників комерційних вебсайтів використовували технічні засоби для захисту від плагіату й копіювання контенту.

В ЄС захист інтелектуальної власності регулюється Директивою Європейського парламенту та Ради ЄС 2001/29/ЄС про гармонізацію деяких аспектів авторського права й суміжних прав у інформаційному суспільстві, а також Директивою 2019/790/ЄС про авторське право на єдиному цифровому ринку. Ці директиви встановлюють стандарти для захисту цифрових об'єктів інтелектуальної власності, як-от текст, зображення, відео, музика та програмний код [6].

Директива 2019/790/ЄС містить положення, що передбачають розширення захисту для інтернет-контенту, охоплюючи встановлення обов'язку для онлайн-платформ вживати заходів щодо запобігання порушенню авторських прав. У ЄС закон зобов'язує інтернет-платформи

співпрацювати з правовласниками для захисту інтелектуальної власності та застосовувати фільтри для блокування несанкціонованого контенту. На практиці це дає змогу зменшити кількість порушень, які трапляються під час публікації матеріалів на вебсайтах. Згідно з даними Європейського агентства інтелектуальної власності 2022 року кількість випадків порушень прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі в ЄС скоротилася на 15 % завдяки використанню систем автоматичного моніторингу та зусиллям платформ щодо захисту авторських прав.

В Україні, де проблема порушень інтелектуальної власності є гострою, така практика може бути застосована як додаткова міра для посилення захисту авторського контенту. Наприклад, впровадження системи обов'язкового співробітництва між правовласниками й інтернет-платформами, а також створення системи автоматичного моніторингу та фільтрації контенту може значно скоротити випадки плагіату. Крім того, європейський досвід показує потребу в покращенні реєстрації об'єктів інтелектуальної власності. Згідно з Директивою 98/71/ЄС країни ЄС зобов'язані забезпечити можливість реєстрації промислових зразків і товарних знаків, включно із тими, які використовуються на вебсайтах. В Україні кількість заявок на реєстрацію товарних знаків у сфері цифрових технологій збільшилася на 20 % 2021 року, що свідчить про зростання інтересу бізнесу до захисту власного бренду. Водночас в ЄС вартість реєстрації товарного знака чи промислового зразка нижча, а сама процедура є швидшою [7].

Адаптація цього досвіду могла б сприяти розширенню захисту брендових елементів і дизайну вебсайтів в Україні. Європейський досвід також демонструє важливість ефективної боротьби з недобросовісною конкуренцією в цифровому середовищі. У ЄС, наприклад, активно діє Регламент (ЄС) 2017/1001, що встановлює правила охорони торгових марок, охоплюючи захист від їхнього несанкціонованого використання в інтернеті. За прикладом ЄС, в Україні актуальним є посилення контролю за дотриманням прав на знаки для товарів і послуг, а також забезпечення механізмів реагування на випадки копіювання дизайну чи брендових елементів сайтів, що порушують Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Українське законодавство вже містить основні положення для захисту інтелектуальної власності вебсайтів, але європейський досвід може сприяти вдосконаленню вітчизняної системи. Наприклад, застосування механізмів автоматичного фільтрування контенту, ефективної реєстрації промислових зразків і активної боротьби з недобросовісною конкуренцією можуть значно покращити захист інтелектуальної власності [8].

Висновок. Отже, захист інтелектуальної власності вебсайту є комплексним завданням, що вимагає як юридичних, так і технічних заходів. Використання чинного законодавства, охоплюючи закони України «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на промислові зразки» та «Про захист від недобросовісної конкуренції», дає змогу власникам сайтів ефективно захищати свої права на контент і технологічні рішення. Постійний розвиток цифрових технологій, а також підвищення цінності інтелектуальної власності в інтернеті вимагають від компаній активних заходів із захисту своїх прав, що дає нагоду зберегти їхній бренд, унікальність і конкурентоспроможність.

Також варто враховувати європейський досвід, що дасть змогу посилити контроль за дотриманням авторських прав, знизити кількість порушень і забезпечити кращий захист унікального контенту та брендових елементів вебсайтів в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (втратив чинність).
4. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 № 3688-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>

5. Проблематика зросту реєстрації торговельних марок / Forbes Ukraine. URL : <https://forbes.ua/>
6. Про гармонізацію окремих аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві : Директива Європейського Парламенту і Ради 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-01#Text
7. On the legal protection of designs, Directive 98/71/EC of the European Parliament and of the Council. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31998L0071>
8. Про торговельну марку Європейського Союзу : Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2017/1001 від 14 червня 2017 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_003-17#Text
9. Безуглий М. Вебсайт як об'єкт права інтелектуальної власності. *ΛΟΓΟΣ* : збірник наукових праць. Бостон, США, 2024. С. 106–108. 19 липня. URL : <https://doi.org/10.36074/logos-19.07.2024.017>
10. Філінович В. В. Веб-сайт як особливий об'єкт права інтелектуальної власності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2015. 225 с.
11. Гура М. В. Особливості застосування авторського права до Інтернет-сайту. *Юридичний вісник України*. 2005. № 45. С. 15–17.
12. Савченко П. Теоретичні засади захисту права на вебсайт. *Приватне право і підприємництво*. 2024. № 24, ч. 1. С. 66–71.
13. Бурило Ю. П. Веб-сайт як інформаційний ресурс та об'єкт права інтелектуальної власності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. Випуск 34, том 2. С. 67–70.
14. Михайліна Т., Борівська В. Правовий режим веб-сайту та його складників як об'єктів права інтелектуальної власності. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 4. С. 5–9.
15. Сіщук Л. В. Вебсайт як об'єкт інтелектуальної власності. *Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного, іт та інтернет права* : матеріали восьмої Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Львів, 15 травня 2024 р. Львів, 2024. С. 155–159.

REFERENCES

1. Law of Ukraine on Protection against Unfair Competition dated 07.06.1996 No. 236/96-BP. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
2. Civil Code of Ukraine dated 16.01.2003 No. 435-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> [in Ukrainian].
3. Law of Ukraine on Copyright and Related Rights dated 23.12.1993 No. 3792-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (repealed) [in Ukrainian].
4. Law of Ukraine on Protection of Rights to Industrial Designs dated 15.12.1993 No. 3688-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text> [in Ukrainian].
5. Problematyka zrostu reiestratsii torhivelynykh marok [The issue of trademark registration growth] / Forbes Ukraine. URL : <https://forbes.ua/> [in Ukrainian].
6. Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-01#Text [in Ukrainian].
7. On the legal protection of designs, Directive 98/71/EC of the European Parliament and of the Council. URL : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A31998L0071>
8. Regulation (EU) No. 2017/1001 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 on the European Union trade mark. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_003-17#Text [in Ukrainian].
9. Bezuhlyi, M. (2024). Veb-sait yak ob'iekt prava intelektualnoi vlasnosti [Website as an object of intellectual property rights]. *ΛΟΓΟΣ* : zbirnyk naukovykh prats. Boston, SShA. 106–108. 19 lypnia. URL : <https://doi.org/10.36074/logos-19.07.2024.017> [in Ukrainian].
10. Filinovich, V. V. (2015). Veb-sait yak osoblyvyi ob'iekt prava intelektualnoi vlasnosti : dys. ... kand. yurud. nauk : 12.00.03 [Website as a special object of intellectual property law : dissertation of the candidate of legal sciences : 12.00.03]. Kyiv. 225 p. [in Ukrainian].

11. Hura, M. V. (2005). Osoblyvosti zastosuvannia avtorskoho prava do Internet-saitu [Peculiarities of applying copyright to a website]. *Yurydychnyi visnyk Ukrainy*. № 45, 15–17 [in Ukrainian].
12. Savchenko, P. (2024). Teoretychni zasady zakhystu prava na veb-sait [Theoretical principles of website rights protection]. *Pryvatne pravo i pidpriemnytstvo*. № 24. Part 1, 66–71 [in Ukrainian].
13. Burylo, Yu. P. (2015). Veb-sajt yak informatsiynyy resurs ta ob'ekt prava intelektualnoi vlasnosti [Website as an information resource and an object of intellectual property rights]. *Naukovyy visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Vypusk 34, tom 2, 67–70 [in Ukrainian].
14. Mikhailina T. & Borivska V. (2012). Pravovyi rezhym veb-saitu ta yoho skladnykiv yak ob'ektiv prava intelektualnoi vlasnosti [Legal regime of the website and its components as objects of intellectual property rights]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. № 4, 5–9 [in Ukrainian].
15. Sishchuk, L. V. (2024). Veb-sajt yak ob'ekt intelektualnoi vlasnosti [Website as an object of intellectual property]. *Aktualni problemy intelektualnoho, informatsiinoho, it ta internet prava : materialy vosmoi Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, m. Lviv, 15 travnia. Lviv. 155–159 [in Ukrainian].

N. B. Novytska, A. M. Novytskii, Ye. Ye. Oliynik. PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY OF WEBSITES IN UKRAINE: MODERN CHALLENGES AND WAYS TO OVERCOME THEM

The article considers the current problem of protecting the intellectual property of websites in Ukraine, which is gaining particular importance in the context of the rapid development of digital technologies and the increase in the number of copyright violations. The shortcomings of the current legislation are analyzed, in particular the lack of comprehensive legal regulation of the use of websites, which complicates the effective protection of the rights of intellectual property owners. Particular attention is paid to the challenges associated with martial law, when cyberspace becomes the object of information attacks and cybercrimes.

The study is based on the analysis of scientific works that confirm the need to protect websites as objects of copyright. Different views on the structure and components of websites are considered, as well as the need to adapt legislation to new technological realities, such as artificial intelligence and blockchain. The article emphasizes the importance of international experience, in particular European, for improving the Ukrainian system of intellectual property protection in the digital environment.

The article analyzes the main aspects of intellectual property protection of websites in Ukraine, such as: legal regulation of copyrights for content, design, program code, and the use of trademarks. It examines some of the main problems faced by website owners, such as frequent cases of unauthorized copying, difficulties in detecting violations, and imperfection of rights protection mechanisms. It also uses current statistics on cases of copyright violations on the Internet and analyzes the effectiveness of the current legislation of Ukraine.

It is concluded that the protection of intellectual property of websites in Ukraine requires enhanced legal and technical support. Despite the existence of a legal framework, many cases of violations remain without due attention due to the difficulty of identifying and holding violators accountable. It is also indicated that it is necessary to use European experience to solve the problems of protecting the intellectual property of websites.

Keywords: website, copyright, information technology, intellectual property law, IT law, IT legal relations, object of copyright, subjects of copyright, legal regulation of domain names, domain name.